

Reservation

af herr *Clæson*, som särskildt ansett, att, om en revision af 22 kap. byggningsbalken skulle ega rum, den borde omfatta ej blott den del deraf, som handlar om hundar.

N:o 22.

Ank. till Riksd. kansli den 12 mars 1891, kl. 1 e. m.

Laguskottets utlåtande, i anledning af väckt motion om upphäfvande af skyldigheten att till hofrätt insända renoveradt exemplar af häradsrätts och rådstufvurätts dombok.

Från Andra Kammaren har laguskottet fått emottaga en inom nämnda kammare af herr *A. Lilienberg* väckt motion n:o 94, så lydande:

»Enligt 1734 års lag skulle underrätts dombok i sin helhet insändas till hofrätten, men genom kongl. kungörelsen den 6 oktober 1848 gjordes häri den inskränkning, att endast de mål och ärenden, som angå egande- eller nyttjanderätt till fast egendom, egoskilnad, delning af jord, arf eller testamenten, skola införas i det exemplar af domboken, som insändes. Emellertid kvarstår sålunda af renovationskyldigheten tillräckligt för att det, i synnerhet i de större domsagorna, skulle medföra en afsevärd lättnad, derest den kunde helt och hållet upphöra, och jag föreställer mig, att sådant skulle kunna utan olägenhet ske. Nya lagberedningen föreslår i sitt betänkande angående rättegångsväsendets ombildning, att renovationskyldigheten skulle upphöra, och motiverar detta förslag sålunda: »Den

ifrågavarande renovationsskyldigheten, hvarmed ursprungligen synes hafva afsetts att kontrollera det protokollen voro i komplett skick, men som för närvarande antagligen har till ändamål att, om ett underrättsarkiv blefve förstördt, dock ega vissa viktigare urkunder i behåll, medför naturligtvis rätt mycken kostnad och äfven besvär för vederbörande underrätter. I öfverrätterna samlas emellertid stora massor af dylika renovationer år från år, men sällan eller nästan aldrig lär det inträffa, att dessa protokoll i öfverrätterna anlitas för vinnande af upplysningar, som icke lika väl kunnat vinnas direkt hos underrätterna. Vid sådant förhållande kan det svårligen anses vare sig lämpligt eller nödigt att för dylika undantagsfall och endast för en eller annan enskild persons lättnad eller bekvämlighet bibehålla en så pass kostsam och besvärlig apparat. Det bör härvid dessutom märkas, att genom de nya lagfarts- och inteckningsböckerna lemnas förut saknade upplysningar om de förhållanden, som angå fast egendom, och att i öfriga fall, der renovation af dombok skall ega rum, fullt giltiga skäl att i dessa mer än i många andra lika viktiga rättegångsmål fordra renovation icke synas vara för handen. Ur de nu antydda synpunkterna bör följaktligen renovationsskyldigheten, såsom endast föranledande en myckenhet vanligen alldeles onyttigt skrifveri, kunna utan våda eller olägenhet eftergifvas. Hvad kontrollen öfver domböckernas fullständighet angår, synes den af justitiekanslern och justitieombudsmannen vid de nästan årliga undersökningarna af underrätternas arkiv utfödade tillsyn i allmänhet vara till fyllest för att förebygga oordningar i detta hänseende.»

Dessa skäl synas mig vara uttömmande, och jag vill endast tillägga den erinran, att lagberedningen gått än längre, i det att den föreslagit, att, derest ändring sökes i underrätts utslag, *originalprotokollet* skulle med posten försändas till öfverrätten för att der vara att tillgå.

I sammanhang med upphäfvande af renovationsskyldigheten torde jemväl böra upphävas skyldigheten för rådstufvurätten i Stockholm att uppvisa sina domböcker färdiga. Och får jag på grund af hvad sålunda blifvit anfördt föreslå, att Riksdagen behagade för sin del besluta,

att skyldigheten att till hofrätt insända renoveradt exemplar af häradsrätts och rådstufvurätts dombok och i sammanhang dermed skyldigheten för Stockholms rådstufvurätt att i hofrätten färdiga uppvisa sina domböcker upphäfves.»

Utskottet medgifver villigt, att nya lagberedningens af motionären åberopade skäl för upphäfvande af ifrågavarande renovationsskyldighet äro beaktansvärda, men anser sig likväl icke för närvarande böra förorda vidtagandet af lagstiftningsåtgärd i sådant syfte. Arkiven vid våra underätter torde nemligen ännu icke kunna i allmänhet antagas vara i sådant skick, som medför trygghet mot eldfara och handlingars förstörande genom fukt eller hvarjehanda åverkan, och det lärer dessutom icke kunna undvikas, att på många ställen de handlingar, hvarom här är fråga, eller konceptdomböckerna, förvaras i vederbörande expeditionshafvandes enskilda bostad, der någon särskild anordning i syfte att bevara dem oskadade i allmänhet icke torde förekomma. Så länge af nu antydda anledningar verklig fara för ifrågavarande urkunders förstöring förefinnes, torde försigtigheten och omtanken om den rättssökande allmänhetens intresse påbjuda, att renovationsskyldigheten kvarstår. Nya lagberedningens uttalande i ämnet torde ock hafva skett under den förutsättning, att den af beredningen ifrågasatta omgestaltning af arkivförhållandena vid underrätterna komme till stånd.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, får utskottet hemställa,

att motionen icke må vinna Riksdagens bifall.

Stockholm den 12 mars 1891.

På lagutskottets vägnar:

C. A. SJÖCRONA.